

Najvyšší súd SR
Župné nám. 13 Záhradnícka 10
814 90 Bratislava

č.k. 4 To 36/2004

-
- Obžalovaní :** 1. **Ing. František Čerman**, nar. 29.11.1950,
trvale bytom Tabaková 1, Bratislava
2. **Ing. Pavol Bed'áč**, nar. 27.9.1954,
trvale bytom Mostná 9, Nitra

—

Obhajca: **JUDr. Allan Böhm**, advokát,
advokátska kancelária Böhm & Partners,
Jesenského 2, P.O.BOX 126, 814 99 Bratislava

—

Dôvody odvolania

zhláseného proti rozsudku
Krajského súdu v Bratislave
č.k. 1T 36/90 zo dňa 20.1.2004

- dvojmo

- prílohy podľa textu

Krajský súd v Bratislave v trestnej veci 1T 36/90 rozsudkom zo dňa 20.1.2004 uznal obžalovaného **Ing. Františka Čermana** vinným z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 219 Trestného zákona, z trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 238 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, z trestného činu znásilnenia spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 241 ods. 1 Trestného zákona a z trestného činu obmedzovania osobnej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 231 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a obžalovaného **Ing. Pavla Bed'ača** uznal vinným z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 219 Trestného zákona, z trestného činu znásilnenia spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 241 ods. 1 Trestného zákona a z trestného činu obmedzovania osobnej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 231 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

Proti vyššie uvedenému rozsudku zahlásili obaja obžalovaní ako aj ich obhajca priamo na hlavnom pojednávaní dňa 20.1.2004 **odvolanie**. Svoje odvolanie obžalovaní týmto podaním odôvodňujú, okrem skutočností uvádzaných už v priebehu súdneho konania, najmä novými skutočnosťami a dôkazmi, pričom vo svetle týchto nových skutočností a dôkazov žiadajú o oslobodenie spod obžaloby a to predovšetkým z týchto podstatných

dôvodov:

Najvyšší súd ČSFR v trestnej veci 2 Tzf 5/90 svojím rozsudkom zo dňa 19.10.1990 rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu SSR zo dňa 25.4.1983 sp. zn. 1 To 17/83 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v neprospech všetkých obžalovaných. Na strane 8 doslova uvádza: „*súdy rozhodli o vine obžalovaných na základe skutkového stavu veci, ktorý nebol dostatočne objasnený, ich rozhodnutia preto nie sú v súlade so zákonom*“. Nedostatočnosť skutkových zistení, nevykonanie potrebných dôkazných šetrení, a nesprávnosť hodnotenia zadovážených dôkazov sú základnými dôvodmi nezákonnosti ako rozsudkov napadnutých sťažnosťou pre porušenie zákona, tak aj rozsudku, ktorý v januári v roku 2004 vyniesol Krajský súd v Bratislave. Závažnosť právneho pochybenia Krajského súdu v Bratislave, ktorému bola vec Najvyšším súdom ČSFR prikázaná, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, je o to zarážajúca, že súd mal po vrátení veci viac než 13 rokov času, aby sa oboznámil s celým skutkovým stavom veci, zadovážil si všetky potrebné dôkazy, ktoré boli vo veci od začiatku trestného stíhania vykonané, zabezpečil si potrebné expertné posudky a komplex všetkých týchto dôkazov objektívne vyhodnotil v prospech aj v neprospech obžalovaných, tak ako to vyžaduje Trestný zákon SR.

Obžalovaní počas celého priebehu trestného konania predložili súdu množstvo argumentov, dôkazov a tvrdení, ktorými spochybnili skutkový dej trestného činu, tak ako bol ustálený v obžalobe, resp. tak ako si ho osvojil Krajský súd v Bratislave. Napriek jasným dôkazom a argumentom svedčiacim o tom, že skutkový dej trestného činu objektívne nemohol prebehnúť takým spôsobom, ako bol súdom ustálený, Krajský súd uznal obžalovaných vinnými v zmysle obžaloby. Vina obžalovaných bola teda uznaná aj napriek tomu, že sa súd neoboznámil s celým spisovým materiálom a so všetkými dôkazmi, ktoré boli vykonané po začatí trestného stíhania. Vina obžalovaných bola navyše uznaná napriek tomu, že by súd prostredníctvom nezávislého znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva a patológie našiel odpovede na celý komplex nevyjasnených otázok týkajúcich sa identifikácie zavraždenej, doby smrti, príčiny a mechanizmu smrti, príčiny a mechanizmu násilného konania, ktoré predchádzalo smrti a pod. Pripomíname, že už Najvyšší súd ČSFR vo svojom zrušujúcom rozsudku konštatoval potrebu

oboznámiť sa s celým spisovým materiálom a so všetkými dôkazmi od začiatku trestného stíhania (dokonca s dôkazmi, ktoré súvisia s obvineným Jánom Hrmom, ktorý bol obvinený pre ten istý tr. čin), resp. dal v úvahu potrebu vyžiadania znaleckého posudku o rozklade mŕtvoly vo vode za konkrétnych podmienok v dobe činu (NS ČSFR na strane 16 a 17 svojho rozsudku výslovne konštatuje, že „totožnosť nálezu ženskej mŕtvoly s obeťou je základnou otázkou reality posudzovaného skutku a akékoľvek objektívne pochybnosti v tomto smere, nie je možné nechať bez povšimnutia).

Vzhľadom na to, že všetky tieto dôkazy nezabezpečil Krajský súd v Bratislave a teda naďalej zostali nezodpovedné mnohé otázky týkajúce sa reality priebehu skutkového deja, obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu, po vynesení napadnutého rozsudku Krajský súdom v Bratislave, tieto dôkazy zabezpečili, supľujúc tak štát a jeho orgány výkonu spravodlivosti. Zabezpečili predovšetkým vypracovanie nezávislého znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva a patológie a v archíve Ministerstva vnútra v Levoči, kde sa nachádza 9 kartónov spisového materiálu týkajúceho sa kauzy Cervanová, sa oboznámili so všetkými dôkaznými materiálmi, ktoré boli zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní od začiatku trestného stíhania. Výsledky zistení znaleckého posudku, ako aj nových dôkazných materiálov sú šokujúce! Z týchto dôkazov je jednoznačne zrejmé, že od začiatku sa s trestným spisom nezákonne manipulovalo, že do súdneho spisu neboli predložené dôkazy, ktoré by mohli svedčiť o nevinnosti obžalovaných a dôkazy, ktoré spochybňujú ustálený priebeh skutkového deja. Ide predovšetkým o nasledovné skutočnosti a dôkazy:

1. Súdnolekársky znalecký posudok znalca Krajského súdu v Bratislave v odbore zdravotníctvo, odvetvie súdneho lekárstva a patológie:

Obhajca obvinených JUDr. Allan Böhm v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu ČSFR č.k.: 2 Tzf 5/90 zo dňa 19.10.1990, vyžiadal dňa 16.4.2004 vypracovanie znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva a patológie, pričom úlohou znalca bolo poskytnúť zo súdnolekárskeho hľadiska odpovede na celý komplex dosiaľ nevyjasnených otázok týkajúcich sa identifikácie mŕtvoly, stupňa jej hniloby, možnej príčiny a mechanizmu smrti, ďalej k otázkam rozsievok, možného alkoholického ovplyvnenia nájdenej mŕtvoly, ako aj posúdenia zranení nájdenej mŕtvoly z hľadiska ich intenzity a mechanizmu vzniku najmä v súvislosti s jej opakovaným znásilnením a násilným jednaním voči jej osobe. Jednému z najrenomovanejších znalcov z odvetvia súdneho lekárstva a patológie, MUDr. Patrikovi Fialovi, PhD., ktorý je znalcom zapísaným v zozname znalcov pri Krajskom súde v Bratislave, boli za účelom vypracovania posudku poskytnuté všetky dostupné kópie písomných materiálov nachádzajúcich sa v súdnom spise Krajského súdu v Bratislave. Znalecký posudok bol vypracovaný dňa 25.6.2004.

Z hľadiska príčiny a mechanizmu smrti znalec konštatoval, že pri opise vonkajšej obhliadky mŕtvoly sa neuvádzajú žiadne charakteristické znaky svedčiace o dusení v rámci utopenia (krvné výrony v spojivkách očí, pena v dýchacích cestách a pod.). Pri vnútornej obhliadke mŕtvoly absentujú typické a charakteristické znaky svedčiace pre udusenie utopením (vodné rozdutie pľúc, rozšírenie pravej komory srdca a efekt hemodilúcie prvotne v ľavej komore srdca a pod.). Avšak nález rozsievok v pľúcach a v pečeni môže svedčiť o utopení. Z hľadiska príčiny smrti znalec ustálil že, nájdená mŕtvola mohla byť utopená avšak nie je možné ustáliť, ktorý mechanizmus smrti (či mechanizmus vlastného utopenia alebo

mechanizmus smrti šokom na podklade křčovitého stiahnutia hrtana) sa uplatnil pri utopení nájdenej mŕtvolky.

Z hľadiska stupňa hniloby nájdenej mŕtvolky znalec uvádza, že na základe popisovanej farby kože, farby očí, ako aj z iných skutočností (napr. možnosť odňatia prsteňa z ruky mŕtvolky), nájdená osoba mohla byť vo vode mŕtva maximálne 2-3 dni. Znalec pri stanovení tejto doby zohľadnil tiež skutočnosť, že mŕtvola nebola do doby pitvy primerane uskladnená, t.j. od jej prvej obhliadky pri nájdení 14.7.1976 o 20.00 hod. do 15.7.1976 o 7.00 hod. kedy bola prevezená do Bratislavy na Ústav súdneho lekárstva mohla hniloba nájdenej mŕtvolky značne pokročiť vzhľadom na počasie v lete a jej neuloženie do chladiaceho boxu.

Z hľadiska identifikácie mŕtvolky znalec ustálil, že boli závažným spôsobom porušené spôsoby metódy a postupy, ktoré sú nevyhnutné pre identifikáciu mŕtvolky neznámej totožnosti. Identifikácia pri hnilobnom rozklade mŕtvolky len na základe porovnania s fotografiou je vylúčená. Navyše akákoľvek manipulácia s telom mŕtvolky je možná jedine za prítomnosti obhliadajúceho alebo pitvajúceho lekára, ktorý sa musí tiež zúčastniť aktu identifikácie, pričom o identifikácii musí byť vedený presný záznam, ktorý musí byť súčasťou pitvneho protokolu. Chýba teda dokument, na základe ktorého by bolo zjavné akým spôsobom a na základe čoho bola mŕtvola neznámej ženy identifikovaná ako Ľudmila Cervanová. Samotná identifikácia, pokiaľ bola vykonaná, bola vykonaná bez prítomnosti pitvajúceho lekára, z čoho znalec ustálil, že mŕtvola neznámej totožnosti nemohla byť s istotou identifikovaná ako Ľudmila Cervanová.

Z hľadiska možného alkoholického opojenia nájdenej osoby v čase jej smrti znalec konštatoval, že nájdená osoba v čase smrti nebola ovplyvnená alkoholom. Zistená koncentrácia etylalkoholu v hodnote 0,79 promile je produktom hnilobného procesu. Ide o tzv. hnilobnú novotvorbu alkoholov, ktorá podľa najnovších poznatkov môže dosiahnuť hodnotu 0,5 až 1 promile pri hnilobe mŕtvolky. Keby osobe, ktorej mŕtvola bola stotožnená s Ľudmilou Cervanovou požíla pred svojou smrťou väčšie množstvo alkoholických nápojov, nález alkoholu v krvi by musel ďaleko viacej presahovať hodnotu 0,79 promile.

Z hľadiska nálezu rozsievok v pľúcach a v pečeni nájdenej mŕtvolky znalec konštatuje, že nález rozsievok nevypovedá o pomernom zastúpení jednotlivých čeladi a navyiac z tohto nálezu nie je jasné, v akom pomernom zastúpení boli jednotlivé taxóny rozsievok vo vyšetrovaných orgánoch. Odobratie vzoriek vody z termálneho jazierka v roku 1981 a ich porovnanie s nálezom rozsievok v pľúcach a v pečeni mŕtvolky z roku 1976 má malú vypovedaciu hodnotu, vzhľadom na to, že druhové zloženie rozsievok sa v priebehu rokov mohlo zmeniť. Z poznatkov a dokumentov, ktoré sú k dispozícii teda nie je možné určiť, resp. skúmať možné miesto utopenia. Porovnanie by malo význam jedine vtedy, keby sa porovnával nález rozsievok v nekroptickom materiáli s odobratou vzorkou z termálneho jazierka v roku 1976 (z archívu MV SR a podarilo zistiť, že termálny prameň bol udržiavaný a permanentne sledovaný Geologickým ústavom v Bratislave, ktorého pracovníci chodili odoberať vzorky vody, pričom z archívnych analýz týchto vzoriek by bolo možné vykonať porovnanie s nálezom v orgánoch nájdenej mŕtvolky – bližšie sa zmienujeme o tejto skutočnosti v časti „Skutočnosti a dôkazy nachádzajúce sa v archíve MV SR v Levoči).

Avšak najdôležitejšia časť znaleckého posudku sa týka otázok č. 8 a 9, v ktorých mal znalec posúdiť, či stav tela nájdenej mŕtvolky, charakter, rozsah a lokalita jej poranení zodpovedá možnosti jej opakovaného znásilnenia, násilného konania voči jej osobe, resp. či zodpovedá bežným pohybom tela mŕtvolky v koryte rieky s kamenným dnom, ktorým sa

mŕtvoľa mala plaviť cca 2 km. Na tieto otázky znalec odpovedá úplne jednoznačne. Pitvou zistené dva krvné výronky veľkosti 1,5 a 2 cm nachádzajúce sa na vnútornej ploche hornej tretiny ľavého stehna a na zadnej ploche pravého ramena, je možné zo súdnoznaleckého hľadiska hodnotiť ako výronky malého rozsahu, a ako výronky bežné, vzniknuté akoukoľvek inou náhodnou činnosťou, ktoré navyše nie sú charakteristické pre konkrétny úrazový dej, a ktoré jednoznačne nemali súvis s príčinou smrti a ani ostatnými skutočnosťami, ktoré sú znalcom posudzované. Navyše podľa znalca je takmer s istotou vylúčené, aby zistené krvné výronky na tele mŕtvoľy vznikli násilnou aktivitou viacerých páchatel'ov a je jednoznačne vylúčené, aby zistené krvné výronky boli jediné znaky násilia po opakovanom násilnom znásilnení. Keďže na tele mŕtvoľy sa nenašli žiadne iné nálezy, podľa znalca je takmer s istotou vylúčené, aby menovaná bola znásilnená spôsobom ako sa uvádza vo výrokoch súdu a prokuratúry, a ako o tom vypovedali niektorí obvinení a svedkyňa. Pokiaľ ide o pohyb mŕtvoľy v koryte rieky, podľa znalca pitevný nález nepotvrďuje plávanie tela v koryte rieky s kamenistým dnom na trase asi 2 km a zachytenie mŕtvoľy na skalách vzhľadom na to, že je možné predpokladať, že by boli na takto dlhej trase vznikli na mŕtvoľe poškodenia integrity jej povrchu tela. Navyše vzhľadom na to, že mŕtvoľa bola nájdená v polohe na chrbte, čo nezodpovedá stavu hniloby (v počiatočnom štádiu hniloby mŕtvoľa pláva v polohe chrbtom hore), je veľmi pravdepodobné, že miestom utopenia, alebo miestom kde sa mŕtvoľa dostala do rieky Čierna voda, bolo práve miesto jej nálezu. Pripomíname, že tento záver znalca je o to pravdepodobnejší, že v blízkosti nálezu tela mŕtvoľy boli nájdené osobné veci mŕtvej osoby.

Z vyššie uvedených záverov predloženého znaleckého posudku renomovaného znalca z odvetvia súdneho lekárstva a patológie jednoznačne vyplýva, že priebeh skutkového deja trestného činu objektívne nemohol prebehnúť tak, ako bol súdom ustálený, t.j. že nájdená mŕtvoľa pred svojou smrťou nemohla byť opakovane viac krát znásilnená, že voči nej nemohlo byť vyvíjané násilie, ktoré je bežné pri topení, počas únosu, či počas prevozu k jazierku, že nemohla byť do rieky Čierna voda vhodaná na úrovni termálneho jazierka, a mŕtva v koryte rieky plávať viac ako 2 km, že nájdená mŕtvoľa pred svojou smrťou nemohla požiť väčšie množstvo alkoholických nápojov, že podľa stupňa hniloby mŕtvoľa musela byť zavraždená 2 až 3 dni pred jej nálezom, t.j. buď v pondelok dňa 12.7.1976, resp. najneskôr v nedeľu dňa 11.7.1976 (t.j. nie v piatok 9.7.1976, ako to ustálil súd vo svojom rozsudku), že mŕtvoľa nebola s istotou identifikovaná ako Ľudmila Cervanová, a pod. Predložený znalecký posudok je teda jasnou, zrejmovou a jednoznačnou odpoveďou vedy vo svetle jej najnovších vedeckých poznatkov na otázku týkajúcu sa viny, či neviny obžalovaných (z pohľadu hodnovernosti priznávajúcich výpovedí niektorých z obžalovaných), pričom na túto otázku jednoznačne odpovedá v prospech obžalovaných.

Dôkaz: Znalecký posudok znalca MUDr. Patrika Fialu, PhD., č. 36/04 zo dňa 25.6.2004

Obžalovaný teda, okrem skutočností a dôkazov, ktoré poskytli súdu počas celého konania, a ktoré svedčia o objektívnej nemožnosti ustáleného skutkového deja trestného činu, do súdneho spisu zakladajú vyššieuvedený znalecký posudok a žiadajú súd aj o prípadné ústne vypočutie znalca, ktorý znalecký posudok vypracoval.

2. Skutočnosti a dôkazy nachádzajúce sa v archíve Ministerstva vnútra v Levoči, ktoré zostali, resp. navždy mali zostať v dôsledku nezákonného postupu vtedajších orgánov činných v prípravnom konaní utajené pred súdom:

Na rozdiel od vypracovaného znaleckého posudku, ktorý spochybňuje ustálený priebeh skutkového deja trestného činu, dôkazy nachádzajúce sa v archíve Ministerstva vnútra v Levoči svedčia o nezákonnej manipulácii s celým vyšetrovacím spisom, o zamlčaní a nepredložení zásadných dôkazov a svedeckých výpovedí svedčiacich v prospech obžalovaných, a o účelovom triedení a zhromažďovaných dôkazných prostriedkov zo strany vyšetrovacích orgánov a prokuratúry, tak aby boli do súdneho spisu založené predovšetkým dôkazy, ktoré sú z hľadiska vypovedacej hodnoty o vine buď indiferentné alebo svedčia skôr v neprospech obžalovaných.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že trestné stíhanie pre trestný čin vraždy začalo uznesením o začatí trestného stíhania zo dňa 14.7.1976. Dňa 31.3.1977 bolo trestné stíhanie prerušené. V trestnom stíhaní sa pokračovalo na základe uznesenia vyšetrovateľa zo dňa 15.6.1981. Znamená to, že všetky vykonané dôkazy, posudky a výpovede svedkov z obdobia od 14.7.1976 do 31.3.1977 sú riadnymi procesnými dôkazmi a mali by byť zaradené do súdneho spisu tak, aby súd mal možnosť sa s nimi riadne oboznámiť. Je zaujímavé, že výpovede kľúčových svedkov z diskotéky v Mlynskej doline (Škrobánek, Urbánek), ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, pochádzajú z prípravného konania z roku 1981, resp. z výsluchov na hlavnom pojednávaní. Pritom len z výsluchu svedka Škrobánka z hlavného pojednávania dňa 22.2.1994 je zrejmé, že „*vyšetrovanie na internáte bolo realizované už na tretí deň a len do roku 1981 svedok vypovedal asi 10 krát*“. Oboznámenie sa so všetkými procesnými výpoveďami svedka Škrobánka bolo základnou a nevyhnutnou úlohou súdu vzhľadom na to, že svedok potvrdzoval účasť obžalovaných na diskotéke dňa 9.7.1976, dosvedčoval konflikt medzi Urbánkom a Kocúrom vo vestibule internátu za prítomnosti poškodenej, dvoch Francúzok a asi 8 osôb, a na výsluchu zo dňa 13.11.1981 si svedok Škrobánek dokonca „spomenul“, že videl obžalovaného Kocúra ako obťažoval jedno dievča a ťahal ho do auta. Ako však vypovedal tento kľúčový svedok v mesiaci júl v roku 1976 len niekoľko dní po začatí trestného stíhania malo zrejme navždy zostať utajené!

Obaja obžalovaní spolu so svojimi obhajcami, na základe osobitného povolenia riaditeľa odboru archívnej a spisovej služby Všeobecnej sekcie Ministerstva vnútra SR, nazreli dňa 14.5.2004 do archívnych spisov Ministerstva vnútra v Levoči týkajúcich sa trestného činu únosu a vraždy Ľ. Cervanovej – F/R-013, inventárna jednotka 289, rok 1976. V archívnych spisoch sa nachádza absolútna väčšina všetkých svedeckých výpovedí študentov - brigádnikov, ktorí sa zúčastnili letnej študentskej aktivity a diskotéky. Ide o veľké množstvo svedeckých výpovedí, ktoré majú pre trestné konanie unikátnu hodnotu vzhľadom na to, že boli vykonávané len niekoľko dní po začatí trestného stíhania. Z vyšetrovacieho prepisu výpovede svedka Škrobánka (krabica č. 124 strana 60), teda nie z originálu jeho výpovede, ktorá bola pravdepodobne v rokoch 1978-1980 pražským operatívcom plk. Pálkom zničená (v čase, keď pripravoval svedka Škrobánka na jeho novú úlohu v procese proti „tzv. nitranskej skupine“) je zrejmé, že svedok procesne vypovedal už dňa 20.7.1976. Obsah jeho výpovede je v porovnaní s jeho výpoveďami z roku 1981 šokujúci! Svedok vypovedá, že na diskotéke bol spoločne s Jozefom Čulmanom, na diskotéke sa zdržal asi do 22.00 hod. kedy odišiel na izbu pre svoje veci, potom sa vrátil na diskotéku, kde odovzdal kľúč od izby Čulmanovi a asi o 22.15 hod. odišiel na autobus. Svedok ďalej vypovedal, že pošk. Cervanovú poznal iba z videnia, avšak na diskotéke ju takmer nevidel. Až dňa 12.7.1976 sa dozvedel, že Cervanovú uniesli nejaký chlapci.

Kľúčový svedok obžaloby sa teda v roku 1976, v procesne plnohodnotnej výpovedi zo dňa 20. júla, t.j. len 6 dní po začatí trestného stíhania, vôbec nezmieňuje o účasti priateľa z Nitry Urbánka na diskotéke, o účasti Francúzok a skupinky Nitrančanov na diskotéke, vôbec sa nezmieňuje o konflikte vo vestibule, resp. o tom ako Kocúr niekoho ťahal do auta. O Cervanovej navyše tvrdí, že ju na diskotéke takmer nevidel. Prečo táto svedecká výpoveď zmizla a nebola vôbec zaradená do súdneho spisu? Komu prekážal obsah tejto výpovede a to v takej miere, že originál tejto svedeckej výpovede bol pravdepodobne zničený? Nech už bola motivácia osoby, ktorá zamlčovala kľúčové dôkazy v prospech obžalovaných akákoľvek, pravdou je že táto nezákonnosť a nepoctivosť v konaní bola sprevádzaná riadnou dávkou diletantizmu, pretože po pravdepodobnom zničení tohto dôkazného materiálu, neboli zničené vyšetrovacie záznamy o obsahu tejto výpovede. Len „vdďaka“ tejto náhode a nedôslednosti osoby manipulujúcej s trestným spisom je teraz možné postupne nachádzať pravdu z roku 1976, očistenú od fabulácií a vynútených výpovedí a doznaní z roku 1981.

Okrem vyšetrovacieho prepisu svedeckej výpovede svedka Škrobánka sa v archívnom spise nachádzajú vyšetrovacie prepisy výpovedí, resp. priamo originály výpovedí väčšiny účastníkov diskotéky zo dňa 9.7.1976, resp. účastníkov letnej aktivity bývajúcich na internáte v Mlynskej doline. V ani jednej z autentických výpovedí, ktoré sú riadnym procesným dôkazom, sa nenachádza žiadna zmienka o účasti obžalovaných na tejto diskotéke, o účasti Francúzok, ktoré sa hlučne správali a tancovali bosé, o konflikte vo vestibule, ktorého sa malo zúčastniť cca 12 osôb a pod. Niektoré výpovede, resp. vyšetrovacie záznamy o týchto výpovediach však v archívnom spise z roku 1976 absentujú. Je to napr. výpoveď druhého kľúčového svedka obžaloby zo zábavy v Mlynskej doline – Ing. Igora Urbánka. Tento svedok totiž v roku 1976 vôbec nebol vypočutý. Vysvetlenie tohto zdanlivého rozporu je jednoduché: tento svedok na diskotéke dňa 9.7.1976 totiž nikdy nebol. Keby sa Urbánek diskotéky zúčastnil, musel by byť vypočutý, pretože je predpoklad, že by ho aspoň niektorý z účastníkov diskotéky označil ako prítomného už v roku 1976. Žiadny z autentických účastníkov diskotéky ho však na nej nevidel a nespomína si na neho ani jeho dobrý priateľ Škrobánek, ktorý vo svojej výpovedi z roku 1976 spomína len Jozefa Čulmana. Je teda viac než zrejmé, že Ing. Igor Urbánek je dodatočne vyprodukovaný svedok z obdobia rokov 1979 až 1980, ktorý bol spracovávaný „Páľkovou skupinou s neobmedzenými právomocami“ vyťažovaný takmer dva roky, niekedy aj 2 – 3 krát týždenne (podľa vlastnej výpovede svedka z 25.11.1992) a ktorý nakoniec pravdepodobne podľaohol neskutočnému tlaku vyšetrovacích praktík plk. Páľku a jeho vyšetrovacej skupiny až do takého rozsahu, že si podrobne osvojil naučenú verziu deja, ktorý mu bol vtlačný do hlavy. Podobne tomu bolo aj so svedkom Škrobánkom, ktorý navyše ideálne spĺňal všetky predpoklady na to, aby bol kedykoľvek priradený k obvineným: pochádzal z Nitry, poznal Cervanovú, a na rozdiel od Urbánka, na diskotéke dňa 9.7.1976 naozaj bol (čo obžalovaní zistili nad akúkoľvek pochybnosť až v máji 2004 po preštudovaní archívnych materiálov). Škrobánek rovnako ako Urbánek, ktorí boli dňa 15.6.1981 dokonca zadržaní ako podozriví, teda hrozbu damoklovho meča v podobe obvinenia odvrátili jedine takým spôsobom, že si osvojili naučenú verziu svojej výpovede. Z kritickej analýzy obsahu výpovedí predovšetkým svedka Škrobánka táto pravda jasne presvitá. Je len smutné, že tento svedok sa doteraz nezmožil na to, aby si priznal svoje zlyhanie, aby svoje výpovede od roku 1981 odvolal a priznal pravdu v plnom rozsahu. Pravda vyplývajúca zo svedeckých výpovedí z roku 1976, ktoré sa nachádzajú v archíve Ministerstva vnútra, je však neúprosná a zdá sa, že bude aj odhalená: svedok Urbánek na diskotéke dňa 9.7.1976 vôbec nebol, a teda jeho výpoveď je absolútne nedôveryhodná, svedok Škrobánek na tejto diskotéke síce bol, ale z obsahu jeho autentickej a zrejme pravdivej svedeckej výpovede nie je možné zistiť žiadne skutočnosti svedčiace pre záver o tom, že trestný čin spáchal konkrétny páchatel', či skupina páchatel'ov.

Okrem výpovede Ing. Igora Urbánka v archívnom spise, medzi dokumentmi o výsluchoch, ktoré boli vykonávané v roku 1976, chýbajú tiež výpovede ďalších Pálkom „vyprodukovaných“ svedkov Vargu, Okénku, Hlavandu a Galla a Tokára. Títo svedkovia v roku 1981 vo väčšej či menšej miere dosvedčovali účasť niektorých obžalovaných na diskotéke zo dňa 9.7.1976. Ich usvedčujúce svedecké výpovede pochádzajú až roku 1981. V roku 1976 však bolo vypočutých 315 účastníkov diskotéky a účastníkov letnej aktivity. Je možné povedať, že takmer každý z účastníkov diskotéky konanej dňa 9.7.1976 bol už v lete 1976 vypočutý. Svedecké výpovede stoviek týchto svedkov sa nachádzajú v archívnom spise, avšak súd nemal možnosť sa s nimi oboznámiť. Medzi týmito výpoveďami však výpovede Vargu, Okénku, Tokára, Hlavandu, či Galla **absentujú**. Ako je možné, že v júli 1976 boli vypočutí skoro všetci účastníci diskotéky zo dňa 9.7.1976, avšak neboli vypočutí práve tí svedkovia, ktorí dosvedčovali účasť obžalovaných na diskotéke? Jediným vysvetlením je to, že títo svedkovia na predmetnej diskotéke nikdy neboli! Niektorí z týchto svedkov si svoju neúčasť na diskotéke a svoju vykonštruovanú výpoveď v neskorších rokoch čestne priznali a to aj pred súdom, ktorý však, zdá sa, nebral ohľad a nijako sa s nimi nevysporiadal. Svedok Varga napr. na hlavnom pojednávaní dňa 23.10.2003 uviedol, že jeho výpovede z prípravného konania boli urobené pod nátlakom a na základe vyhrážok. Jeho strach pred vyšetrovacími orgánmi bol dokonca tak intenzívny, že z obavy, že by mohol byť obvinený ak nebude spolupracovať, bol nútený emigrovať. Svedok Okénka tiež vo svojich výpovediach spomína neprimeraný nátlak pri výsluchoch, hovorí o tom, že mená obžalovaných uvádzal na podnet vyšetrovateľov, o tom, že vyšetrovatelia ho navádzali k výpovediam, o tom, že mal strach (výpoveď svedka Okénku na hlavnom pojednávaní dňa 14.2.1995 a dňa 15.1.2003). Záverom svojej výpovede svedok vypovedá, že si nepamätá, že by bol na diskotéke v uvedený deň. Pokiaľ ide o svedkov Hlavandu a Tokára, títo sa diskotéky pravdepodobne zúčastnili a videli na nej obžalovaných Čermana a Andrášika spolu s dvomi Francúzskami. **Avšak táto diskotéka sa konala vo štvrtok dňa 8.7.1976, ako si to zapísala do svojho denníka a neskôr pred súdom vypovedala svedkyňa Cohenová!** Dňa 8.7.1976 v podstate nešlo o diskotéku, ale o večierok so živou hudbou. O svojej účasti na tomto večierku sa zmieňujú obaja obžalovaní, a aj dve Francúzsky – sestry Cohenové. Svedok Hlavanda na hlavnom pojednávaní dňa 1.9.1982 výslovne uvádza, že pôvodne mal zafixované, že na zábave v kritickom čase vôbec nebol. Bol za ním však vyšetrovateľ Pálka, ktorý ho presvedčil, že pomohol Andrášikovi dostať sa na diskotéku dňa 9.7.1976, a ktorý mu pripomínal mená nejakých osôb, ktoré si však nepamätal. Pamätá si však Čermana, Andrášika a dve Francúzky. Výpoveď tohto svedka má určitú vypovedaciu hodnotu, avšak je potrebné hodnotiť ju v správnom kontexte. Svedok Hlavanda hovorí o svojich spomienkach, ktoré sa však netýkajú diskotéky zo dňa 9.7.1976, ale večierka so živou hudbou, ktorý sa konal dňa 8.8.1976. Keďže tento svedok nebol vypočutý v roku 1976 (pretože na predmetnej diskotéke vôbec nebol) ale až v roku 1981, t.j. o 5 rokov neskôr, je zrejmé, že si presný deň, kedy videl obžalovaných s Francúzskami, nemôže pamätať. Jeho výpoveď však očistená od Pálkových fabulácií zapadá do kontextu výpovede sestier Cohenových a výpovede obžalovaného Čermana, ktorý pripúšťal svoju účasť na zábave v Mlynskej doline v spoločnosti Francúzok.

V archívnom spise sa nachádza ešte jeden dôkazný materiál, ktorý môže svedčiť o nedôveryhodnosti niektorých svedkov, predovšetkým Škrobánka a Urbánka, resp. o nevine obžalovaných, a ktorý tiež nebol pripojený do súdneho spisu. Dňa 19.7.1976 bol totiž vypočutý Vojtech Čukan, vrátnik, ktorý v noci z 9.7.1976 na 10.7.1976 slúžil na hlavnej vrátnici internátu, kde sa konala diskotéka, na ktorej bola poškodená naposledy videná. Z jeho výpovede je zrejmé, že službu vykonával od 18.00 hod. dňa 9.7.1976 do 6.00 hod. dňa 10.7.1976, teda presne v dobe konania diskotéky. Tento svedok, ktorý sa podľa vlastnej výpovede počas celej doby svojej služby nachádzal na vrátnici internátu, nemal vedomosti o

„*akejkoľvek výtržnosti, bitke alebo niečo podobnom*“. Prečo jeho výpoveď nebola založená do súdneho spisu? Odpoveď na túto otázku je opäť jednoznačná: svedok totiž nepriamo vyvracia akýkoľvek konflikt vo vestibule internátu, konflikt ktorého sa, podľa výpovedí Urbánka a Škrobánka, mali zúčastniť Urbánek, Škrobánek, Cervanová, Kocúr, dve Francúzsky, Andrášik, Čerman, Dubravický, Brázda, Zimáková, Varga a Vargova priateľka, t.j. konflikt skupinky cca 13 osôb, pri ktorom mali padať facky, a pri ktorom padla taška Cervanovej na zem a niečo z nej vypadlo. Ako je možné, že o tomto konflikte, dňa 19.7.1976, t.j. len 8 dní od jeho údajného priebehu, nič nevedela osoba, ktorá zodpovedala za poriadok vo vestibule? Ako je možné, že o tomto konflikte nič nevedeli ostatní účastníci diskotéky, ktorí boli vypočutí bezprostredne po začatí trestného stíhania? Ako je možné, že Škrobánek si na tento konflikt veľmi jasne spomína až v roku 1981, avšak v roku 1976 sa o ňom vôbec nezmiňuje? V súčasnosti je totiž už jednoznačne zrejmé, že tento konflikt vôbec nepreběhol a bol a zostal len výplodom vykonštruovanej vyšetrovacej verzie.

Nereálnosť priebehu konfliktu vo vestibule internátu nakoniec vyplýva tiež zo svedeckých výpovedí svedka Alexandra Nikolejeviča Kozáka, ktorý dňa 16.7.1976 vypovedal, že Cervanovú z diskotéky „*osobne odprevádzal a to až po vrátnicu až k novinovému stánku*“. Jeho výpoveď zo dňa 16.7.1976 sa síce nachádza v súdnom spise, avšak súd v odôvodnení svojho rozsudku túto výpoveď nesprávne vyhodnotil a nesprávne citoval. Podľa súdnej citácie jeho výpovede svedok tvrdil, že Cervanová prišla k stolu, vzala si kľúče a preukaz a odchádzala od stola sama. Vo svojej výpovedi, ktorá sa nachádza aj v archíve MV SR, však svedok výslovne tvrdí, že pri odchode Cervanovej z izby internátu tejto zobral cestovnú tašku a odprevadil ju do vestibulu až po bufet internátu. (svedok Alexander Kozak, krabica č. 123 strana 542). Svedok Kozák bol teda bezprostredne s Cervanovou na vrátnici internátu, pričom nespomína žiadny konflikt skupinky ľudí s Cervanovou.

V neposlednom rade pripomínáme, že z hľadiska autenticity únosu poškodenej Cervanovej, neboli do súdneho spisu pripojené výsluchy svedkov, ktorí bezprostredne a na vlastné oči pozorovali únos mladej medičky. Ide o svedkov – Jozefa Baču a Veroniky Bačovej, ktorých svedecké výpovede sa nachádzajú len archíve MV SR. Napriek tomu, že títo svedkovia boli bezprostrednými účastníkmi únosu, s ich výpoveďami sa súd nemal možnosť oboznámiť a tieto ako riadne dôkazy hodnotiť. Obaja svedkovia boli riadne procesne vypočutí dňa 23.8.1976. Z ich svedeckých výsluchov, ktoré sa nachádzajú v archívnom spise MV SR (ale opätovne neboli pripojené do súdneho spisu) je zrejmé, že v tomto prípade ide o svedkov, ktorí zrejme ako posledné osoby videli študentku Cervanovú živú (samozrejme okrem jej vraha). Ich výpoveď mala preto už v roku 1976 nesmiernu hodnotu pre samotné trestné stíhanie, pričom v súčasnosti ich výpoveď môže nad akúkoľvek pochybnosť vyvrátiť všetky pochybnosti o tom, že Cervanovú uniesli a následne zavraždili obžalovaní. Obaja svedkovia jednoznačne identifikovali auto, do ktorého Cervanová nastúpila (Wolkswagen Chrobák), dokonca si pamätali, že v ŠPZ auta bolo číslo 24 alebo 25. Obaja svedkovia tiež čiastočne identifikovali páchatel'ov únosu – vodič bol čiernej pokožky, mal čierne krátke vlasy, mal zarastenú malú koziu briadku a fúzy. Vzadu v aute sedeli ďalší dvaja, boli tiež čierne ale neboli zarastení. Svedkyňa Bačová dokonca uviedla, že jedného z páchatel'ov únosu dokonca neskôr stretla v autobuse č. 39, pričom táto osoba z autobusu vystúpila na konečnej zastávke autobusu č. 39 (internát Mlynská dolina).

Vyššie uvedené svedecké výpovede boli však orgánmi činnými v trestnom konaní ignorované, neboli priložené k spisovému materiálu a súd nemal možnosť ich zhodnotiť a procesne sa s nimi vysporiadať. V zmysle ust. § 2 ods. 5 Trestného poriadku platí, že:

„orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrhy strán, pričom priznanie obvineného nezbavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať všetky okolnosti prípadu“. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nezákonné ignorovanie závažných svedeckých výpovedí a dôkazných prostriedkov sa považuje za hrubé porušenie zákona, ktoré je o to závažnejšie, že konaním vyšetrovacích orgánov boli zamlčané dôkazy, ktoré jednoznačne a nad akúkoľvek pochybnosť svedčia o nevine obžalovaných.

V archívnych spisoch MV SR v Levoči sa okrem vyššie spomenutých zamlčaných dôkazných prostriedkov nachádzajú aj iné závažné dokumenty, ktoré vyvracajú, či spochybňujú súdom ustálený skutkový priebeh trestného činu, resp. niektoré ustálené závery súdu. Záver súdu uvedený na str. 85 a 86 rozsudku o to, že obhajcovia obvinených sa nestážovali na nezákonnosť postupov vyšetrovacích orgánov je spochybnená napr. listom JUDr. Vojtecha Kubála, ktorý bol dňa 16.6.1981 ustanovený ako obhajca obvineného Kocúra. Obhajca obvineného sa sťažuje, že nebol upovedomený o vyšetrovacích úkonoch (výsluchy, vzatie do väzby, že mu nebola doručená zápisnica o vzatí do väzby a pod.). Obhajca v tomto liste výslovne namietal, že právo obhajoby obvineného bolo porušené (list obhajcu JUDr. Kubála – krabica č. 126, strana č. 178) . Táto sťažnosť obhajcu však do súdneho spisu zaradená nebola zrejme preto, aby súd nemal možnosť sa s ňou oboznámiť.

V archívnych spisoch sa tiež nachádza výpoveď svedka Jána Košíka, ktorý bol zamestnaný ako hrádzový strážnik v n.p. Povodie Dunaja, a ktorý mal za povinnosť na úseku, na ktorom bolo nájdené telo poškodenej, dva krát do týždňa kontrolovať stav hrádzí a kamenných prepadov na rieke Čierna voda. Podľa výpovede tohto svedka, kontroly prevádzal osobne obchôdkou pozdĺž toku. Svedok dňa 12.7.1976 (t.j. v pondelok 3 dni po údajnej vražde) osobne vykonal kontrolu toku rieky Čierna voda od km 21 po km 30, t.j. až za obcou Kľačany pri Senci a počas tejto kontroly nevidel žiadnu mŕtvolu na tomto úseku a ani nevidel plávať vo vode žiadne odevné zvyšky. Hrádzový kontrolór teda 2 a pol dňa pred nájdením mŕtvoly skontroloval celý úsek rieky Čierna voda, na ktorom mala údajne mŕtvola plávať, avšak vo vode nenašiel absolútne nič (výpoveď svedka Jána Košíka zo dňa 15.7.1976, krabica 128, strana č. 105). Táto jeho výpoveď plne korešponduje so závermi znaleckého posudku, v ktorom znalec ustálil, že podľa hniloby mŕtvoly táto mohla byť mŕtva vo vode 2 maximálne 3 dni. V prípade svedka Košíka ide teda o svedka, ktorý ustálený skutkový dej (zavraždenie poškodenej v piatok dňa 9.7.1976) vyvracia, resp. spochybňuje, pričom táto výpoveď, keďže je v prospech obžalovaných, opätovne nebola priložená do súdneho spisu.

V neposlednom rade pripomíname, že už v roku 1977 bolo známe, že termálny prameň udržiaval Geologický ústav v Bratislave, ktorého zamestnanci chodili pravidelne na miesto odoberať vzorky vody. Vyplýva to z vyhodnotenia stavu trestného konania, ktoré dňa 30.3.1977 spracovala Správa ZNB hl. mesta Bratislavy a Zsl. kraja, Odbor vyšetrovania verejnej bezpečnosti. (krabica č. 123 strana č. 566). Bolo preto potrebné už v tomto čase zistiť odbery z tohto prameňa a porovnať vzorky z týchto odberov a porovnať ich s nálezom v pľúcach a v pečeni mŕtvol, aby bolo možné jednoznačne ustáliť, na ktorom mieste bola poškodená zavraždená. Keby táto informácia opätovne nebola orgánmi činnými v trestnom konaní zamlčaná, súd by mohol z archívu Geologického ústavu v Bratislave vyžiadať analýzy odberov vody za rok 1976 a prostredníctvom znalca z odboru hydrobiológie porovnať zloženie týchto vzoriek vody s nálezom v tele mŕtvol.

Na preukázanie tvrdených skutočností zistených z archívneho spisu MV SR, obžalovaní do súdneho spisu zakladajú zlomok fotokópií zatajených dokladov – dôkazných prostriedkov - pochádzajúcich z archívu MV SR:

- rozbor výpovedí svedkov vypočutých v tr. veci vraždy Ľudmily Cervanovej, vypracovaný vyšetrovateľmi v roku 1976 – strany 7-12, 27, 40, 41, 45, 59, 60, 61;
- zápis o výpovedi Vojtecha Čukana – vrátnika na internáte Mlynská dolina – z 19.7.1976;
- protokol o výsluchu svedka Jozefa Baču z 23.8.1976 a Veroniky Bačovej z tohto istého dňa;
- protokol o výsluchu svedka Jána Košíka z 15.7.1976;
- sťažnosť Dr. Vojtecha Kubála, ustanoveného obhajcu obv. Miloša Kocúra z 24.6.1981;
- správa o priebehu vyšetrovania a objasňovania vraždy Ľudmily Cervanovej, adresovaná ÚV KSS z 27.7.1976;
- správa o priebehu vyšetrovania a objasňovania vraždy Ľudmily Cervanovej z 28.9.1976, preukazujúca, že na krivé usvedčovanie nevinných ľudí (Ján Hrmo) boli už v lete 1976 používaní agenti ŠTB – arabskí štátni príslušníci, s cieľom dosiahnutia vynúteného priznania.

Záverom tejto časti nášho písomného vyjadrenia si dovoľujeme opätovne pripomenúť, že súd vydal napadnutý rozsudok na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, keďže sa neoboznámil s celým spisovým materiálom a so všetkými vykonanými procesnými dôkazmi. Neoboznámenie sa súdu so všetkými procesnými dôkazmi je o to závažnejšie, že zhromaždené dôkazné prostriedky boli vyšetrovacími orgánmi a zrejme aj prokuratúrou účelne triedené, pričom boli zamĺčané mnohé dôkazy svedčiace v prospech obžalovaných. Navyše, ak by súd prejavil čo len najmenšie úsilie pokúsiť sa vnieť aspoň trochu svetla do tejto veci, požiadal by Ministerstvo vnútra ČR o sprístupnenie archívnych dokladov – písomných materiálov zhromaždených a vypracovaných kriminalistickou skupinou plk. Pálku z FKÚ-FS-VB Praha. Podľa vyjadrenia Hlavnej správy VB MV SR zo dňa 16.7.1990, adresovanej Inšpekcii ministra vnútra SR, boli všetky písomnosti zozbierané pracovným tímom plk. Pálku vytvoreným námestníkom MV ČSSR Pješčakom, odvezené do Federálneho archívu v Prahe, ktorý po roku 1993 prevzalo MV ČR.

Dôkaz: Oznámenie HS VB MV SR č. VB-566/10-90 zo dňa 16.7.1990

Je možné, že tieto písomné doklady sa v archíve dodnes nachádzajú a určite by sa po oboznámení súdu s nimi dostala celá, podľa nášho názoru vykonštruovaná verzia o tzv. „nitrianskej skupine“ do úplne inej polohy, než ako ju ustálil a vysporiadala sa s ňou Krajský súd v Bratislave ako v roku 1982, tak v roku 2004. Zadováženie týchto dokumentov by však znamenalo prejavenie veľkej sudcovskej statočnosti a nezlomnej túžbe po hľadaní objektívnej pravdy. Práve snaha nájsť skoro po tridsiatich rokoch pravdu, najviac absentovala senátu Krajského súdu v Bratislave, ktorý vyniesol napadnutý rozsudok. Tento senát totiž nemal ani len najmenšiu snahu oboznámiť sa s dôkazmi uloženými v archíve MV SR, napriek tomu, že o ich existencii od roku 1990 vedel a prinajmenej od roku 1991 bol o zadováženie týchto dôkazov neustále žiadaný.

3. Nezákonnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku a porušenie práva na spravodlivý proces:

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. januára 2004 vo veci obžalovaných Kocúr a spol. boli podľa názoru obhajoby (a v určitom smere aj podľa názoru obžaloby prezentovanom v odvolaní krajského prokurátora), porušené ustanovenia § 125 Trestného poriadku upravujúce odôvodnenia rozsudku, ako aj ustanovenia článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („Dohovor“), článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky („Ústava“) a článku 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach („Pakt“). Konanie ako celok nebolo v súlade so základnými princípmi spravodlivého procesu. Interpretácia skutkových zistení a aplikácia právnych záverov súdom hrubo porušuje právo na spravodlivý proces zaručený Ústavou a medzinárodnými zmluvami vrátane Dohovoru a Paktu, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V zmysle ust. § 125 Trestného poriadku platí, že:

„ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu“.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, takmer celé odôvodnenie pozostáva len z opísania výpovedí svedkov a obžalovaných, ktoré boli urobené v jednotlivých štádiách konania (str. 12 až 85). Náznak odôvodnenia v zmysle citovaného ust. § 125 Trestného poriadku nachádzame len na niekoľkých stranách v závere rozsudku (str. 85 až 90). Krajský súd interpretoval citované ustanovenie Trestného poriadku, ktoré stanovuje náležitosti rozsudku a postup pri hodnotení dôkazov tak, že zúžil hodnotenie dôkazov na konštatovanie, že výpovede svedkov obhajoby nepovažuje za dôveryhodné (na strane 85 rozsudku sa uvádza, že „senát neveril obhajobným tvrdeniam obžalovaných, že išlo o vykonštruované obvinenie, akýsi komplot proti ich osobám, na ktorom sa podieľali orgány činné v trestnom konaní, ktoré násilím či už fyzickým, ale najmä psychickým vynútili na jednotlivých obžalovaných a svedkoch doznávajúce a usvedčujúce výpovede“). Na str. 88 rozsudku konštatuje, že „naopak za vierohodné považoval senát výpovede svedkov Ing. Igora Urbánka, MUDr. Jozefa Škorbánka, Petra Okénku, Rudolfa Gallu, Petra Hlavandu, Juraja Tokára, Milana Antošovského, ktorí zhodne tvrdili, že na zábave 9.7. 1976 videli obžalovaného Andrášika a obžalovaného Čermana, s ktorými boli dievčatá z Francúzska.“ Pritom pri hodnotení dôkazov sa súd nevysporiadal s tým, že títo svedkovia vypočutí v prípravnom konaní a/alebo na prvom súdnom pojednávaní svoje výpovede po roku 1989 zmenili, spochybnili resp. vypovedali, že vyšetrovatelia sa im vyhrážali, vyvíjali na nich rôzne formy nátlaku či sugescie (Urbánek dňa 25.11.1992, str. 42 rozsudku, Škrobánek 22.2.1994, str. 44 rozsudku, Okénka 15.1.2003, str. 49 rozsudku, svedok Gallo 1.10.2002 priznal, že nevie či diskotéka bola 9.7.1976, str. 49 rozsudku, Hlavanda 27.11.1992, str. 50 rozsudku, Tokár 22.10.2003 str. 51 rozsudku). Súd sa v rámci odôvodnenia rozsudku opiera o výpovede jednotlivých svedkov a obžalovaných, neuvádza však konkrétne o ktoré, keďže jednotliví svedkovia a obžalovaní

boli vyslúchaní opakovane (a to v rámci prípravného konania, na hlavnom pojednávaní v rámci pôvodného konania, na hlavnom pojednávaní v rámci konania o sťažnosti pre porušenie zákona a na hlavnom pojednávaní v rámci nového prejednávania veci).

Súd tiež v rozsudku konštatuje, že „*riadiac sa svojim vnútorným presvedčením vyhodnotil dôkaznú situáciu tak, že neuveril svedkom, ktorí potvrdzovali vo svojich výpovediach účasť obžalovaného Kocúra na jazere v Ivánke pri Nitre*“. Senát tiež konštatuje, že nepovažoval za pravdivé výpovede svedkov obžalovaného Beďača, Čermana a Andrášika. Jednoduchými konštatovaniami predchádzajúceho sa súd vysporiadal s výpoveďami šestnástich svedkov obhajoby.

Právne závery súdu v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú zo skutkových zistení. Súd hrubo porušil ustanovenia § 125 Trestného poriadku, t.j. nevyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a neuviedol konkrétne, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, neodstránil rozpory medzi jednotlivými výpoveďami, nevyrovnal sa s obhajobou a neuviedol akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Tým spôsobil nepreskúmateľnosť rozsudku a v zmysle ust. § 258 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku založil obligatórny dôvod na jeho zrušenie odvolacím súdom.

Uvedený právny záver možno pritom podporiť aj ustálenou judikatúrou v tejto oblasti:

V zmysle Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 To 3/98 platí, že: „*I keď t.č. platný a účinný Trestný poriadok v porovnaní so znením pred jeho novelou zákonom č. 247/1994 Z.z. sčasti zostručnil požiadavky na odôvodnenie rozsudku, aj naďalej ho treba z hľadiska jeho presvedčivosti, ale tiež preskúmateľnosti riadne odôvodniť. Riadne odôvodnenie rozsudku tiež znamená a vyžaduje, aby bolo konkrétne uvedené, čo súd tým – ktorým dôkazom zistil, resp. o ktoré konkrétne dôkazy sa jeho zistenia opierajú.*“

V zmysle rozhodnutia R II/1967 platí, že: „*Aj pre výrok o treste platí ustanovenie § 125 TP, že v odôvodnení rozsudku súd stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností so zreteľom na výsledky dokazovania pokladá za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä keď si vzájomne odporujú a prečo nevyhoveli eventuálnym návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Okrem toho musí byť z odôvodnenia výroku o treste zrejmé, akými právnymi úvahami sa súd spravoval, keď posudzoval preukázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.*“

V zmysle rozhodnutia R III/1966 platí, že : „*Chybami rozsudku podľa ust. § 258 ods. 1 písm. b) TP sú také chyby, ktorými trpí sám rozsudok. Napríklad rozsudok nezodpovedá ustanoveniu § 125 TP, vôbec neobsahuje odôvodnenie, je nezrozumiteľný, nepreskúmateľný, výrok a odôvodnenie nie sú v súlade, skutočnosť, ktorú rozsudok pokladá za preukázanú, je v rozpore so správnym hodnotením dôkazov alebo nevyplýva z vykonaných dôkazov, odôvodnenie rozsudku je nejasné, napríklad nie je zrejmé, o ktoré dôkazy súd oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, alebo ak sú skutkové zistenia v rozpore a súd rozpory neodstránil. Patrí sem aj prípad, keď súd nevyčerpal obžalobu a nerozhodol o niektorom skutku obsiahnutom v obžalobe.*“

V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 115/03 platí, že: „*súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na*

také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany ...“ V rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu sa konštatuje, že „*hoci národné súdy majú rozsiahlu rozhodovaciu právomoc, čo do štruktúry a obsahu rozsudku, musia indikovať dostatočne jasne dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutie tak, aby mohol obvinený účinne uplatniť svoje právo na obhajobu*“ (Hadjlanastassiou vs. Grécko). Samotný formálny súlad so špecifickými právami uvedenými v príslušných článkoch Dohovoru, Paktu či Ústavy negarantuje, že išlo o spravodlivý proces. Atribútom spravodlivého súdneho konania je, že rozsudok musí byť kvalifikovane zdôvodnený. Súd nemôže jednoducho konštatovať, že niečomu neverí a niečomu verí. Účelom súdneho konania je, aby súd vykonal analýzu dôkazov a nie deklaroval vieru. Bolo by samoučelné a v rozpore s elementárnou zásadou spravodlivého konania pred súdom, ak by obvinený síce mal prístup k súdnemu konaniu pred nestranným súdom, mal by aj právo prezentovať dôkazy na svoju obhajobu a bol by zastúpený obhajcom v konaní, ale to všetko bez záruky, že súd dôkazy vyhodnotí a zanalyzuje, bude sa každým z nich zaoberať a vysvetlí akými úvahami sa riadil pri rozporoch či pochybnostiach nastolených vykonanými dôkazmi a týmto dospeje k spravodlivému rozhodnutiu založenému nie na viere, ale na vykonaných dôkazoch.

Ďalšie mimoriadne závažné porušenie práva na spravodlivé súdne konanie vidíme v porušení princípu „rovnosti zbraní“. Tento princíp bol prvý krát spomenutý pred Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu v prípade Neumeister a odvtedy je základnou črtou článku 6 Dohovoru. Tento vyžaduje spravodlivú rovnováhu medzi stranami a vzťahuje sa na občianske aj trestné konanie. V čase, keď sa v pôvodnom konaní v osemdesiatych rokoch vykonávali dôkazy, procesná rovnosť neexistovala, čo jednoznačne potvrdilo aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej federatívnej republiky z roku 1990 konštatujúce, že neboli vykonané dôkazy navrhnuté obhajobou a dokazovanie bolo zámerne neúplné v neprospech obhajoby. V tomto čase na jednej strane stál nedotknuteľný mocenský aparát s verejne nekontrolovateľnými právomocami a na druhej zopár jednotlivcov, ktorí sa nemohli brániť. Jedna procesná strana bola neopodstatnene zvýhodnená a prezentovala dôkazy, pričom z pozície moci zabránila druhej strane urobiť to isté. Na margo jednostrannosti dôkazov Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky prikázal Krajskému súdu vykonať ďalšie dôkazy, ktoré by umožnili aj druhej procesnej strane získať rovnocenné postavenie. Na strane 10 rozsudku však Krajský súd konštatuje, že nemohol vykonať výsluch spoluväzňov, ktorí mohli potvrdiť výpovede odsúdených o nátlaku zo strany spoluväzňov pri získavaní priznávajúcich výpovedí, neboli získané analýzy vzoriek vody, ktoré mohli vyvrátiť vyšetrovaciu verziu o utopení poškodenej v jazierku, nebolo možné vykonať vyšetrovací pokus ohľadne možnosti dohľadnosti v mieste únosu poškodenej, ktorý by mohol vyvrátiť svedectvo svedkov Prieložnej, Mlynarčíkovej a Lazového resp. úplne vyvrátiť svedectvo svedka Urbánka a celú vyšetrovaciu verziu scenára únosu poškodenej, nebolo možné urobiť časový snímok cesty svedkyne Barčíkovej rod. Zimákovej rozvedenej Vozárovej, ktorý by mohol potvrdiť, že túto cestu nebolo možné v roku 1976 absolvovať v časovom rozvrhu predloženom vyšetrovateľmi a tak spochybniť svedectvo (ak sa vôbec jej vynútené výpovede dajú označiť za svedectvo) „korunnej svedkyne“ v tomto prípade. V roku 2004 označil Krajský súd výpovede svedkov z tohoto obdobia za vierohodné, ignorujúc tak fakt, že obžalovaní nemali možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom v čase ich získania, brániť sa proti nim, vyvracať ich a predkladať svoje obhajobné dôkazy a ignorujúc tým princíp rovnosti zbraní a zásady prevzaté do nášho súdneho poriadku po pristúpení k Dohovoru a ďalším medzinárodným dokumentom. Konštatovanie Krajského súdu v rozsudku, že „Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky nekonštatuje nezákonnosť dovtedy vykonaných dôkazov, ale ich neúplnosť, resp. že súd v prvom konaní vyhodnotil niektoré

dôkazy bez toho aby ich vykonal“ je zavádzajúce. Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky v uznesení ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu výslovne uvádza: *„Všeobecnou vadou v postupe Krajského súdu a Najvyššieho súdu je ich nesprávny prístup k obhajobe obvinených. Bola v niektorých prípadoch bez akéhokoľvek preverenia odmietnutá a dôkazy, ktorými mohla byť overená, neboli vykonané. Obhajoba obvinených bola v týchto prípadoch posudzovaná len vo svetle dôkazov, ktoré vyznievali jednostranne v neprospech obvinených. V dôsledku toho bola obhajoba obvinených a priori považovaná za neverohodnú a odmietnutá.“*

Ďalším porušením práva na spravodlivý súd v tomto prípade je nedostatok neustrannosti súdu. Neustrannosť sudcu znamená, že sudca nemá predsudky a nie je zaujatý. Spravodlivý proces je nemožný, ak súd je zaujatý, alebo budí dojem zaujatosti voči obžalovaným. Odsúdení aj ich obhajcovia majú vedomosť o blízkych vzťahoch jedného z členov senátu k sudcovi ktorý bol členom pôvodného senátu, ktorý ich odsúdil v pôvodnom konaní na 108 rokov odňatia slobody, v obnovenom konaní sa stal predsedom senátu, t.j. mal fakticky revidovať vlastné rozhodnutie, ktorému boli vytknuté závažné pochybenia a nakoniec namietol vlastnú zaujatosť, aj keď Najvyšší súd Slovenskej republiky túto námietku neprijal. Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu v prípade Hauschildt vs. Dánsko z 24.5.1989 uvádza, že *„v súlade s objektívnym testom, musí byť rozhodnuté celkom bez ohľadu na konanie sudcu, či existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu vytvoriť priestor na pochybnosti o neustrannosti sudcu. V tejto súvislosti aj samotné zdanie nedostatku neustrannosti môže byť dôležité. V stávke je dôveryhodnosť súdu, ktorú v demokratickej spoločnosti súdy musia vzbudzovať vo verejnosti a čo je prioritné, ak ide o trestné konanie, musia ju vzbudzovať najmä u obvinených. Z tohto dôvodu, akýkoľvek sudca, vo vzťahu ku ktorému existuje legitímny dôvod na obavy z nedostatku neustrannosti, musí byť vylúčený“*.

Ďalej považujeme za absolútne neprípustné, že súd sa iba formálne vysporiadal s tvrdeniami o vynútenom priznaní a to konštatovaním, že *„senát neveril obhajobným tvrdeniam obžalovaných, že išlo o vykonštruované obvinenie, akýsi komplot proti ich osobám, na ktorom sa podieľali orgány činné v trestnom konaní, ktoré násilím či už fyzickým, ale najmä psychickým vynútili na jednotlivých obžalovaných a svedkoch doznávajúce a usvedčujúce výpovede.“* Ako uvádzame už vyššie, takéto konštatovanie nie je podložené skutkovými zisteniami, najmä ho vyvracajú výpovede svedkov obžaloby, ktorí priznávajú rôzne formy nátlaku vyšetrovacích orgánov. Súd najmä nevykonal výsluchy spoluväzňov, ktorí mali byť priamym nástrojom fyzického a psychického nátlaku na odsúdených, ako sa to aj uvádza v ich výpovediach z pojednávania. Súd sa teda citovaným konštatovaním formálne vysporiadal s tvrdeniami odsúdených, nezabezpečil však doručenie účinnej spravodlivosti (viď nižšie). Naopak dôkazné bremeno vynúteného priznania a nezákonne pod nátlakom získaných dôkazov preniesol ako v roku 1981 tak aj neskôr na odsúdených, pre ktorých bolo však toto bremeno neúnosné a nemohli sa s ním vysporiadať. V roku 1981 ich tvrdenia o nátlaku a násilí nikto nepreveroval, a ako vtedy tak aj teraz sa očakáva, že dôkazy vynúteného priznania a nezákonne získaných dôkazov preukážu oni.

Pri posudzovaní činnosti Krajského súdu je treba mať na zreteli výrok rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu v prípade Kostovski vs. Holandsko z 20.11.1989, ktorý na tému konania, ktoré musí spĺňať kritériá spravodlivosti ako celok v odseku 39 uvádza, že *„súd nevidí v tomto prípade svoju úlohu v zhodnotení toho, či relevantné výroky vo veci boli správne, ale skôr v zhodnotení toho, či konanie ako celok, vrátane spôsobu akým bol získaný dôkaz, je spravodlivé“*. Krajskému súdu totiž nebolo preukázané bez akýchkoľvek pochybností, že svedkyňa Vozárová sústredenie opustila, že

niekto bol v dome p. Turčanovej v čase jej neprítomnosti, že sa obžalovaní zúčastnili na diskotéke, že bola poškodená znásilnená, odkiaľ poškodenú odniesli, či to boli obžalovaní kto ju uniesol, kde a kedy sa stala vražda atď. Ak by bol proces s odsúdenými spravodlivý a boli by rešpektované všetky uvedené zásady spravodlivého procesu, musela by byť uplatnené zásada „in dubio pro reo“. Je zrejmé, že zjednodušené a nekvalifikované závery, ku ktorým Krajský súd dospel, by v takomto prípade neobstáli.

Vzhľadom na vyššie uvedené teda treba konštatovať, že konanie nespĺňalo atribúty spravodlivosti. Krajský súd, zopakoval pochybenia vytknuté Najvyšším súdom Českej a Slovenskej federatívnej republiky a oprel sa o skutkové predpoklady, ktoré neboli dôkazne potvrdené.

Krajský súd síce v rozsudku formálne deklaroval, že senát v novom konaní vykonal všetky dostupné dôkazy, vypočul svedkov, tak ako ich vypočutie žiadal v rozsudku Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky a takto vykonané dôkazy zhodnotil, skonštatoval tiež, že sa vysporiadal s obhajobnými tvrdeniami a rozpormi vo výpovediach, toto všetko však ostalo iba v rovine deklarovania niečoho, čo sa v skutočnosti nestalo, alebo sa spravili iba nevyhnutné kroky k naplneniu formálnych kritérií. Ako vyplýva z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, všetky princípy uvedené v predošlom však treba posudzovať podľa zásady, že Dohovor a Protokoly k nemu musia byť interpretované tak, že zaručujú práva, ktoré sú praktické a účinné a nielen teoretické a iluzórne. Neexistuje ospravedlnenie na obmedzujúci výklad článku 6 ods. 1 Dohovoru. Domnievame sa, že spôsob, akým súd vyhotovil rozsudok, odôvodnil výroky a vyhodnotil dôkazy, ignoruje zásadu reálneho prístupu k spravodlivosti a teda aj princípy zakotvené v medzinárodných dohovoroch, ktorými je Slovenská republika viazaná. Ignorujúc túto zásadu muselo dôjsť už od začiatku k úplne chybnému posúdeniu skutku. Je možné, že tento spor bude skúmaný vo svetle vyššie uvedených kritérií na medzinárodnom fóre a Slovenská republika bude musieť prevziať za toto rozhodnutie zodpovednosť. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v tomto prípade bude signálom pre medzinárodné spoločenstvo a určí cestu ďalšiemu vývoju slovenského súdnictva.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ale najmä z dôvodu, že súd I. st. nemal možnosť vykonať a vysporiadať sa so zamlčanými dôkazmi, žiadame Najvyšší súd SR ako súd odvolací:

- aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave bez nariadenia verejného zasadnutia podľa ust. § 258 ods. 1, v spojení s ust. § 263 ods. 1, písm. b) Trestného poriadku **zrušil** a podľa ust. § 259 ods. 1 Trestného poriadku **vrátil vec súdu prvého stupňa**, aby ju po doplnení súdneho spisu o zatajené dôkazy nachádzajúce sa v Archíve MV SR v Levoči v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol ,

alternatívne

- aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa ust. § 258 ods. 1, 2, 3, a 4 Trestného poriadku **zrušil** a podľa ust. § 259 ods. 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol rozsudkom tak, že obžalovaných v zmysle ust. § 226 písm. c) Trestného poriadku **spod obžaloby oslobodil**.

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, žiadame, aby odvolací súd v zmysle ust. § 262 Trestného poriadku nariadil, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu súdu prvého stupňa.

V Bratislave dňa 14.7.2004

Ing. František Čerman
Ing. Pavol Beďač